

"לבניינה של תורה" - חלק שפד

שיחה שנמסרה באופן דיגיטלי מפי מו"ר ראש הישיבה, הרב ברוך וידר שליט"א

"כל מי שפעל עם א-ל"

על קיבוץ הגלויות שבישיבת 'הכתל'

ברצוני לשתף אתכם במהלך גדול שיתבצע בישיבה וכבר התחלנו בשלבו הראשון.

תחילת השיחה חסרה

זוכים אנו לחיות בתקופת גאולה ולהיות חלק מהתהליך המופלא של שיבת עם ישראל לארצו. הרב זצ"ל מלמדנו ב'אורות התשובה'⁴ ששיבת ציון היא תהליך של תשובה, המהווה יסוד לתשובה כללית של העולם כולו.

זכינו וישיבתנו, השוכנת במקום המרכזי ביותר בעולם עבור עם ישראל, מבטאת יותר מכל מקום אחר את שיבת עם ישראל לישראל ולירושלים ואת חזרת

התורה למקומה. ישיבת 'הכתל' נמצאת בלב הרובע היהודי, שעניי כל יהודי העולם נשואות אליו ובאים לבקר בהמוניהם. ברוך ה', בישיבתנו לומדים בני ארץ ישראל יחד עם בני חו"ל שהגיעו לארץ במטרה ללמוד תורה. הם בחרו לא ללמוד 'סתם' תורה, אלא תורת ארץ ישראל, ולכן הם לא הלכו ללמוד בישיבת מיר, למשל. על ידי כך הם זוכים לראות שכינה, כפי שאומרים חז"ל⁵: "מבקש אתה לראות פני שכינה בעולם הזה? עסוק בתורה בארץ ישראל!". קל וחומר כאשר זוכים ללמוד תורה בירושלים, ועל אחת כמה וכמה כאשר זוכים לכך בירושלים המקודשת שבין החומות.

"מה זאת עֲשֵׂה אֱלֹקִים לָנוּ"

¹אנו מצויים בימים לא קלים בהם מתרחשים אירועים המציבים בפנינו שאלות לא קלות. ברמה העולמית, נמצאה כעת מוטציה חדשה של נגיף הקורונה שישנו חשש שהיא מאיימת על העולם. גם ברמה הארצית התרחשו ביממה האחרונה מספר אירועים קשים: רצח מתועב על ידי בני ישמעאל; חשד להריגת בחור ישראלי

על ידי משטרת ישראל; הכרזה על סכב בחירות רביעי, על כל המחלוקות והוויכוחים הכרוכים בכך. מול כל אלה אנו עומדים תוהים וחוששים. קיימת תחושה שהארץ רועדת. חובתנו כאנשים מאמינים לפקוח את העיניים ולהתבונן בעין של אמונה על פועלו של א-ל: "מה זאת עֲשֵׂה אֱלֹקִים לָנוּ"²? הקב"ה פועל דברים גדולים בעולם ולמרות שאיננו יודעים את מטרתם בטוחים אנו ש"זאת עֲשֵׂה אֱלֹקִים לָנוּ". אם נתבונן כך על הדברים ייתכן שנבוא גם לידי "קחו עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'".³

"בִּוְנָה יְרוּשָׁלַם ה' נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנֹס"

¹ **** תחילת השיחה חסרה. המצאתי!!!!

² בראשית, פרק מב, פסוק כח

³ הושע, פרק יד, פסוק ג

⁴ פרק יז, סעיף א

⁵ מדרש תהלים, מזמור קה

שפות שונות, כחלק מתהליך הגאולה. זהו מעשה ה' המופלא!⁹

ב'ירושלמי' מופיעים דברים נפלאים¹⁰: "פָּעַת יֵאָמֵר לְעֵקֶב וּלְיִשְׂרָאֵל מֶה פָּעַל אֶל-ל'... אמר רבי ירמיה בן אלעזר: עתידה בת קול להיות מפוצצת באהלי צדיקים" – כלומר: בישיבת 'הכתל' – "ואומרת כל מי שפעל עם א-ל יבוא ויטול שכרו". כל השותף עם הקב"ה בתהליך הגאולה יבוא על שכרו! אנו בישיבת 'הכתל' פועלים עם א-ל בקיבוץ גלויות המתקיים בישיבתנו. עד כמה שידיעתי מגעת ייתכן שאנו אף עושים זאת באופן המיטבי ביותר במדינת ישראל, כך נהוג לומר.

"לְעֵשׂוֹת רְצוֹנָה אֱלֹקֵי חֲפָצָתִי"

כעת, בתקופת הקורונה, כל זה נפסק. לכן התכנסנו כל ה'הר"מים והשקענו שעות מרובות של חשיבה עד שהגענו למסקנה בעצה אחת שהנכון הוא לערבב בין הקפסולות ולסדר מחדש את הישיבה בהתאם לדרך בה אנו מאמינים. אמת, כרוכים בכך קשיים רבים, כלליים ופרטיים. אבל אנו מאמינים בדבר גדול זה ומוכנים להשקיע למענו חוסר נוחות, זמן וממון מתוך מסירות נפש של ה'הר"מים ושל התלמידים. לא בכדי אמרו חז"ל¹²: "שלש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל, וכולן לא נתנן אלא על ידי יסורין. אלו הן: תורה וארץ ישראל והעולם הבא". המתנות הטובות באות דווקא מתוך קושי. התוצאה תהיה, בעזרת ה', נפלאה. על ידי כך ייווצר חיבור של ממש, חיבור רוחני¹³, שהוא עצמו התגשמות חזון הנביאים. אני מאמין שדווקא תקופה זו מזמנת לנו לעשות זאת בצורה טובה יותר, בשל העובדה שהישיבה מפוצלת לקבוצות קטנות של קפסולות.

אשרינו שאנו זוכים לפעול עם א-ל בשמחה. מבחינה מסוימת מהלך זה הוא עבורנו סוג של

אחת הנקודות המרכזיות והיפות מבין שלל הנקודות הטובות והנפלאות שיש בישיבתנו, היא השילוב המיוחד הזה, המבטא את תהליך שיבת ציון ואת קיבוץ הגלויות. שילוב זה מחבר את עם ישראל: בחורים מתל אביב, מבתי-ים ומרחובות לומדים כתף אל כתף עם בחורים מניו יורק, מלונדון ממונטבידאו⁶ ומריו דה-ז'ניירו. כולם מסתופפים יחד באותו בית-מדרש.

"הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ"

הנביא זכריה, שניבא רבות על הגאולה, ניבא על הפלא הגדול שיהיה בימי הגאולה⁷: "כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת כִּי יִפְלֹא בְּעֵינֵי שְׂאֵרֵי הָעָם הִנֵּה בְּיָמֵינוּ הָיָה גַם בְּעֵינֵי יִפְלֹא נֶאֱמַר ה' צְבָאוֹת" – הפלאות שיתרחשו בימי הגאולה, ימינו אנו, יהיו פלא גם בעיני הקדוש ברוך הוא, כביכול. הראב"ע מפרש את פסוק זה: "שֶׁאֵעֲשֶׂה פֶלֶא לֹא עֲשִׂיתִי כְּמוֹהוּ"⁸. אנו בישיבת 'הכתל' שותפים בחיינו היומיומיים לפלא הזה. אנו זוכים לראות בעינינו את התהליך המופלא העובר על בחורי עם ישראל שנולדו בחו"ל ובאו לישיבת 'הסדר' ישראלית, ישיבה המשלבת תורה עם מדינה מתוך השקפתה של התורה הגואלת הרואה את מדינת ישראל כראשית צמיחת גאולתנו. בעזרת ה', נתחיל ביום זה בסדרת שיעורי הכנה לצבא, לקראת גיוסם של בני שיעורים ב' ו-ג' כחלק מהחינוך התורני. בשיעורים אלו עתידים להשתתף לא רק בני הארץ המחויבים בגיוס, אלא אף בני חו" שבחרו מרצונם החופשי להתגייס. זהו פלא של ממש! חלום של דורות מתגשם בישיבתנו.

יום הקדיש הכללי המתקרב עורר אותי להשוות בין אותם ימים אפלים למציאות שלנו. באותם ימים, לפני שמונים שנה, קובצו יהודים מכל הארצות, שלא ידעו איש את שפת רעהו, במחנות ריכוז בצריפים צפופים של אלף איש, במטרה להיות מושמדים בכל דרך שהיא. לעומת זאת, בישיבת 'הכתל' מתקבצים יהודים מארצות שונות, הדוברים

⁹ **** הוספתי את מילים אלו. הייתה חסרה לי פאנץ' ליין

¹⁰ שבת, פרק ו, הלכה ט

¹¹ במדבר, פרק כג, פסוק כג

¹² ברכות, דף ה, עמוד א

¹³ עיין פירוש המשניות לרמב"ם, דמאי, פרק ב, משנה ג: "קורין לתלמידי חכמים 'חברים', וקראום בשם זה מפני שחברותם זה לזה היא החברות האמתית מפני שהיא לשם שמים".

⁶ **** היה כתוב משהו משובש. הכוונה לזה? איפה זה?...

⁷ פרק ח, פסוק ו

⁸ עיין עוד במצודת דוד, שם: "עם שאני עושה נפלאות גדולות אשר אינם ידועים לבני אדם, עד שהנפלאות הידועות כמוהם כאין למולם, עכ"ז הפלא שאעשה לעתיד יהיה נחשב גם בעיני לפלא, כי גדול יהיה מכל הפלאים הידועים והנסתרים".

עקידת יצחק, שהרמב”ם ב'מורה הנבוכים'¹⁴ מגדיר אותה כשיא האהבה האנושית וההתמסרות למען עשיית רצון ה'. גם אנו נדרשים כאן לביטול הרצון האישי ולנכונות לקשיים לטובת מימוש רצון ה' הגואל את עמו ישראל.

בעזרת ה' בת הקול ”מי שפעל עם א-ל יבוא וייטול שכרו” תהדהד בישיבת 'הכתל'. אנו פועלים עם א-ל פעולה גדולה, למען גאולת התורה בארץ ישראל, ובפרט בירושלים, במקום שממנו נשקף מקום מקדשנו שייבנה במהרה בימינו.

הַיְיחָה נְעֻכָּה עַל יְדֵי אֶחָז לְדוֹדִי

¹⁴ חלק ג, פרק כד: "ואמנם ענין אברהם אבינו ע"ה... להודיע אותנו גבול אהבת השם ויראתו עד היכן היא מגעת... אברהם אבינו לא מהר לשחות יצחק לפחדו מהשם שיהרגהו או ירוששהו, אבל כדי שיתפרסם לבני אדם מה ראוי לעשותו בשביל אהבת הש"י ויראתו לא לתקות גמול ולא לפחד עונש".

